№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
Дата на разясненията от УО: 21.04.2022г.			
18.	14.04.2022 г.	Здравейте. Допустимо ли е изграждането на вътрешни топлоизолационни прегради в промишлени халета, с цел намаляване на консумацията на енергия за отопление и климатизация? В нашия случай се касае за неотопляемо пространство с общ обем около 80000 м3, в което искаме да преградим със стени от сандвич панели машинен участък. И един въпрос, свързан с попълването на Приложение 18.2: Каква стойност/размер/величина от съответния диапазон следва да въведем в колона 9 за актив "Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради"? Благодаря за разясненията.	Разясненията по настоящата процедура не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Описание на допустимите за придобиване активи е предоставено в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1 към Условията за кандидатстване по процедурата). Допустимо е използването на топлоизолационни системи, вкл. и сандвич панели с топлоизолация за изграждане на вътрешни преградни стени към неотопляеми пространства. Минималната дебелина на топлоизолационната система трябва да е съобразена със заложените изисквания в критериите за енергийно-ефективни изолационни системи в сгради в Приложение 18.1. По отношение на запитването относно колона 9 „Стойност/размер/величина от съответния диапазон (напр., kW, m2, m3/h, W, бр., kVAr или др.) (от кол. 3)“ на Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“ при заявяване на разходи по т.22 „ЕНЕРГИЙНО-ЕФЕКТИВНИ ИЗОЛАЦИОННИ СИСТЕМИ В СГРАДИ“ кандидатите следва да заложат размера на необходимата площ, изразена в квадратни метри (m2). Информация, относно мерните единици на допустимите категории активи, споменати в запитването, се съдържа в т. 22. „Изолационни системи“ от Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“ към Условията за кандидатстване.
19.	14.04.2022 г.	Здравейте, Имам следният въпрос - при изпълнение на дейности по закупуване на активи за осигуряване на енергийно-ефективни изолационни системи в сгради, възможно ли е да бъдат закупени само нови стъклопакети, които да	Разясненията по настоящата процедура не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Описание на допустимите за придобиване активи е предоставено в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1).

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		бъдат поставени на съществуващата в предприятието дограма (или рамки, както се наричат в процедурата)?	Т. 22. „ЕНЕРГИЙНО-ЕФЕКТИВНИ ИЗОЛАЦИОННИ СИСТЕМИ В СГРАДИ“ включва придобиването на завършена прозоречна система, състояща се от: • остъкляване: стъклопакети, състоящи се от две или повече стъкла, дистанцирани с разделител, междината между стъклата запълнена с въздух или аргон; • рамка: изработена от дърво, PVC, алуминий или композитни материали Съответствието на сглобения елемент – завършена прозоречна система, се доказва чрез протоколи от изпитания на готов образец, който се представя от доставчика/производителя на прозоречната система. Подмяната само на стъклопакети не може да гарантира, че изискваните минимални критерии са постигнати, тъй като не е възможно получаването на документ за съответствие на сглобения образец.
20.	14.04.2022 г.	Здравейте, Имам следните въпроси по настоящата процедура: 1) По проекта желаем да закупим вентилация с рекуперация. Моля за разяснение към коя група разходи следва да се отнесе - актив или СМР? 2) Фирмата има няколко производствени сгради. По проекта предвиждаме закупуването на сандвич панели, като те ще бъдат поставени на различни сгради. Следва ли в приложение 18.1 да бъдат описвани по сгради или трябва да се сложи общо количество? Следва ли в обосновката в т.6 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение" от формуляра сградите да са описани отделно? Спорен ден!	1) Всички разходи, включени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1) представляват дълготрайни активи. В рамките на бюджетен ред 1 „Разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване, системи, СМР, представляващи дълготрайни активи, включени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1)“ на т.4 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване ще бъдат финансирани единствено разходи, представляващи дълготрайни активи съгласно стойностния праг на същественост, определен в чл. 50, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, т. 1, буква г) от ЗКПО. Обстоятелството ще се проверява на етап изпълнение. 2) Доколкото енергийно-ефективните изолационни системи в няколко различни сгради представляват отделни активи, то те следва да се залагат на отделни редове в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“, в

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			случай че отговарят на различни спецификации и диапазони. В случай че попадат е една и съща спецификация и диапазон, то в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“ могат да се заложи общо количество в един ред. Не е необходимо енергийно-ефективните изолационни системи в няколко различни сгради да бъдат описани отделно в т.6 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение".
21.	14.04.2022 г.	Здравейте, Във връзка с отворената процедура за кандидатстване, обръщам внимание, че в Приложение 18.2 и по конкретно в "Заявени активи" при въвеждане на "Котли на биомаса" с мощност 400 kW, таблицата дава грешка. Необходимо е УО да я отстрани, тъй като това възпрепятства попълването на комплекта документи и кандидатстването па процедурата.	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по въпрос №2.
22.	14.04.2022 г.	Уважаеми Госпожи и Господа, Бих искала да отправя следните питания: Въпрос 1: Във връзка с посоченото в т.14.3 Недопустими разходи от условията за кандидатстване Недопустими по процедурата са следните видове разходи: „разходи за СМР на сгради, които не са собственост на предприятието-кандидат, освен при наличие на договор за наем/ползване, покриващ продължителността на изпълнението на проекта, както и периода на устойчивост на инвестицията (минимум три години от окончателното плащане по проекта)“ Моля да посочите, за коя група активи се отнася това условие, имайки в предвид, че всички активи изискват монтажни дейности? Въпрос 2:	Въпрос 1: Посоченото в запитването изискване е приложимо по отношение на всички активи, по отношение на които се предвижда СМР. Въпрос 2: Разясненията по настоящата процедура не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Описание на допустимите за придобиване активи е предоставено в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1). Т. 22. „ЕНЕРГИЙНО-ЕФЕКТИВНИ ИЗОЛАЦИОННИ СИСТЕМИ В СГРАДИ“ предоставя възможност за избор на топлоизолационните системи, като е допустимо използването на „Други видове прозрачни и непрозрачни материали за изолации, прозорци и врати, осигуряващи изпълнението на минималните изисквания за обобщен коефициент на топлопреминаване,

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		В приложение 18.2, група 22 „Изолационни системи“ като допустими са посочени: „Прозрачни ограждащи конструкции – Секционни индустриални врати“. Моля за разяснение, допустим разход ли са външните непрозрачни секционни индустриални врати? Благодаря за отделеното време!	съгласно определените критерии за енергийна ефективност в съответните таблици и Наредба №7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради.“.
23.	14.04.2022 г.	Моля за информация как е коректно да попълним декларацията за минимални помощи. Казусът ни е следният: Дружеството е одобрено за ваучерна схема за предоставяне на ИКТ услуги и е получило ваучер за 20000 лева. Поради отказ на доставчика на ИКТ услугата ваучера не е използнан и е върнат на администратора - ИАНМСП. При справка в регистъра за получени минимални помощи обаче същият фигурира като планирана сума 20000 лв. и реално получена сума 0 лв. В указанията за попълване на декларацията за минимални помощи е указано: "Следва да имате предвид, че помощта се счита за получена от датата на сключване на договора за предоставянето ѝ или от датата на издаване на друг документ, който дава на бенефициента юридическото право да я получи". В тази връзка моля за указания каква сума трябва да декларираме ?	При проследяването на обстоятелството дали максималният размер на помощта по режим de minimis, за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи от кандидата, не надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро и съответно левовата равностойност на 100 000 евро, в случай на едно и също предприятие , което осъществява автомобилни товарни превози за чужда сметка за период от три бюджетни години (две предходни плюс текущата година) ще бъде извършвана проверка и в Информационната система "Регистър на минималните помощи" към Министерство на финансите. При натрупване на получените помощи по режим de minimis се взема/вземат предвид стойността/стойностите в колона/и „Реално получена сума“ за съответната данъчна година на предоставената от администратора помощ. В случай че реално получената сума е в размер на 0,00 лв., помощта не следва да се декларира.
24.	14.04.2022 г.	Здравейте, По настоящата процедура желаем да направим топлоизолация на външни стени със сандвич панели на производствената ни сграда. Към момента на подаване на проекта сградата няма да бъде въведена в експлоатация, но до момента на сключване на договор за БФП (при одобрение на проекта) сградата ще бъде въведена в експлоатация. Моля за становище от Ваша страна, дали е допустимо да кандидатстваме по настоящата процедура за този разход?	За да са допустими по настоящата процедура дейностите, свързани с изпълнение на СМР, съответната сграда трябва да е експлоатация към момента на стартирането на тези дейности. В случай че кандидат реши да пристъпи към изпълнение на дейностите по проекта, свързани с изпълнение на СМР, след подаване на проектното предложение и преди сключване на административния договор за безвъзмездна помощ (при сключване на такъв), следва да бъдат представени актуални цветни снимки

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			(общ и близък план) на сградата и помещението/ята, където е предвидено да се извършват СМР, от които ясно да се вижда датата на заснемането. Снимките трябва да бъдат изпратени чрез модул „Комуникация с УО“ в ИСУН 2020. Такива снимки следва да има представени за всеки отделен вид СМР (в случай на повече от едно). Следва да е налице и описание на местоположението на обекта, където ще бъдат извършени СМР. Датата на снимките трябва да е след датата на подаване на проектното предложение.
25.	14.04.2022 г.	Здравейте, Бихме искали да попитаме следния въпрос по процедурата, касаещ недопустимостта на дейности, свързани с изпълнение на СМР на самостоятелни административни сгради. В нашето предприятие имаме самостоятелна сграда, която според скицата на поземления имот се води промишлена сграда и в нея се помещава инженерния състав - проектанти, дизайнери, които проектират и създават модели на специализираните машини, които произвеждаме. Реално, в тази сграда се извършва началния етап от нашия производствен процес, а именно проектирането на съоръженията. В сградата не се помещава административен персонал (като счетоводство, маркетинг, мениджмънт). Бихме желали за тази сграда да направим изолация, смяна на дограма и врати. В тази връзка, ще се счита ли за допустима тази дейност?	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по въпрос №16.
26.	14.04.2022 г.	Уважаеми Дами/Господа, Съгласно публикуваните условия за изпълнение по процедурата, прагът за прилагане на избор с публична покана е 273 812 лв.. Същевременно в последната редакция на Оперативното ръководство от 17-06-20, този праг е 264 033 лв. Моля за Вашите разяснения, кой от двата прага следва да се прилага.	Стойността от 273 812 лв. произтича от разпоредбите на чл.4 от Директива 2014/24/ЕС за обществените поръчки, в които се определят минималните прагови стойности, над които е задължително прилагането на европейските правила за обществените поръчки. За 2022 г. прагът е 140 000 EUR или 273 812 лв., който е приложим към настоящия момент така, както е посочено в Условията за изпълнение по настоящата процедура.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
27.	14.04.2022 г.	Здравейте, Относно: Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, моля за отговор: 1. Ако фирмата е ЕООД и е микропредприятие със седалище извън селски район и изпълнение на дейности в селски район и има основен КИД 14.13, фирмата допустима ли е? 2. Допустимите разходи по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия: „“““““Да са действително платени от страна на бенефициента (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта, но не по късно от 31.12.2023г. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. „““ Моля, отговорете: 1.Няма авансово плащане? 2.Значи ли, че можем да искаме междинни плащания? 3.Първо плащаме и след това искаме, т.с., примерно трябва да похарчим 360 000 лв. с ДДС, за да искаме 150 000 лв. в финалния отчет? 4.Как ще се избира изпълнител? Без процедура? Лек и успешен ден!	1. Съгласно Условията за кандидатстване (т. 11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите) и с оглед избягване на припокриването на интервенциите между Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, съгласно определението в т. 8.1. Описание на общите условия от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. и са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване. В съответствие с изложеното, микропредприятие със седалище извън селските райони е допустим кандидат по процедурата при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура. По настоящата процедура кандидатите следва да развиват своята основна икономическа дейност в сектор С „Преработваща промишленост” съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008). Сектор С „Преработваща промишленост” включва код по КИД-2008 14.13. „Производство на горно облекло, без работно“, поради което кандидат с тази основна икономическа дейност е допустим, при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура. 2.1. – 2.3. По настоящата процедура е допустимо авансово плащане в размер на не повече от 40% от предоставената помощ, като окончателното плащане е в размер на разликата между общата стойност на безвъзмездната помощ и сумата на изплатения аванс,

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			включително натрупаната лихва. Междинни плащания не се планувани, поради не дългия период на изпълнение на проектите – до 10 месеца. Техническо и финансово изпълнение и условията за плащане са регламентирани в чл. 3 от Договора (Приложение №14 към Условията за изпълнение). 2.4. При избора на изпълнител на дейностите по проекта, бенефициентите следва да спазват Условията за изпълнение по процедурата, които съдържат следните основни хипотези: В случаите, когато бенефициентът е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на ЗОП и актовете по прилагането му, както и указанията, заложени в Ръководството за изпълнение на ДБФП по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (което може да бъде намерено на интернет страницата на Управляващия орган- http://opic.bg/opik/rkovodstvo-za-izplnenie-na-dbfp-po-operativna-programa-inovatsii-i-konkurentosposobnost-2014-2020). В случаите, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта от ЗУСЕСИФ и ПМС № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от ЕСИФ, както и указанията, заложени в Ръководството за изпълнение на ДБФП по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. В случаите, когато предвидената стойност за процедура за избор на изпълнител с предмет „доставки или услуги“, в т.ч. съфинансирането от страна на бенефициент, без данък върху добавената стойност е равна или по-висока от 273 812 лв. без ДДС, бенефициентите прилагат реда за провеждане на процедура на

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			избор на изпълнител чрез публична покана по реда на ЗУСЕСИФ и ПМС 160/01.07.2016 г.
28.	14.04.2022 г.	Здравейте, Относно: Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, моля за отговор, дали фирмата е допустима за участие: 1. Фирмата е ЕООД и е микропредприятие със седалище и изпълнение на дейности в селски район и има основен КИД 16.29-производство на пелети получени от индустриална преработка на дървесината? Лека седмица	Съгласно Условията за кандидатстване (т. 11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите) и с оглед избягване на припокриването на интервенциите между Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, съгласно определението в т. 8.1. Описание на общите условия от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. и са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване. В съответствие с изложеното микропредприятие със седалище и изпълнение на дейности в селски район **не е допустим кандидат**. Допълнително, отново с оглед избягване на припокриването на интервенциите между Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа по настоящата процедура не могат да получават предприятия, извършващи основната си икономическа дейност в областта на производството на дърва за горене, изделия от корк, слама и материали за плетене, както и производството на пелети (които са част от код C16.29) с изключение на производството на пелети от дървесни отпадъци, получени от индустриалната преработка на дървесина (също част от код C16.29). Предприятията, които произвеждат други изделия, (които са част от код C16.29 и не са сред изрично посочените като недопустими),

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			са допустими кандидати при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура. Тези кандидати следва да опишат в т. 6 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване или да приложат към него разяснения в свободен текст относно основната производствена дейност на кандидата, както и финалните продукти, които се произвеждат от тази дейност.
29.	14.04.2022 г.	Здравейте, Относно: Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, моля за отговор, дали фирмите са допустими за участие: 1.Фирмата е ЕООД и е микропредприятие със седалище и изпълнение на дейности в селски район и има основен КИД 16.23 ? 2. Фирмата е ЕООД и е микропредприятие със седалище извън селски район и изпълнение на дейности в селски район и има основен КИД 16.29 ? Благодаря, здраве и успехи!	1. и 2. Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос №27.1, №28. В допълнение, следва да имате предвид, че Условията за кандидатстване не съдържат ограничение за предприятията с основен код на дейност съгласно КИД-2008 16.23 „Производство на дограма и други изделия от дървен материал за строителството“ да получат подкрепа при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура.
30.	14.04.2022 г.	С молба за разяснение: В случай, че предприятие няма седалище или клон на управление в селски район (седалището е в Пловдив), но производствената база, която ще бъде обект на проекта се намира в такъв (община Марица), такова предприятие подлежи или не на финансиране? В случай, че по проекта се предвижда да се изградят системи за производство на ел. енергия от възобновяеми източници за собствени нужди, как следва да се процедира с остатъците от това производство, каквито е напълно възможно да има? Поздрави и благодаря!	Съгласно Условията за кандидатстване (т. 11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите) и с оглед избягване на припокриването на интервенциите между Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, съгласно определението в т. 8.1. Описание на общите условия от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. и са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване. В съответствие с изложеното, микропредприятие със седалище извън селските райони (в случая Община Пловдив) е допустим кандидат по процедурата при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура. По настоящата процедура е допустимо да се финансират разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване, системи, СМР, представляващи дълготрайни активи, включени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1). В Списъка НЕ са включени и по настоящата процедура НЕ е допустимо да се подкрепят системи за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.
31.	14.04.2022 г.	Здравейте, Относно: Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, моля за отговор: 1. В стойността на актива влизат ли и необходимите инсталации към него? Примерно котел и към него необходимите парно, тръби, измерителни уреди и друго необходимо! Ако отговора е да, отделно ли се описват от котела и как! Приятен ден!	Съгласно Условията за кандидатстване по настоящата процедура в случай че за въвеждането в експлоатация на активите са необходими допълнителни разходи за спомагателни материали за окомплектовка на инвестицията като работеща система и/или монтаж, то същите са допустими за финансиране, като те са предвидени в общата стойност на съответните активи, детайлно описани в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“, и в тази връзка не следва да се посочват отделно. Следва да имате предвид, че посочените допълнителни разходи за спомагателни материали за окомплектовка на инвестицията като работеща система и/или монтаж следва да са пряко свързани със съответния актив до минимално необходимото ниво за въвеждането на съответните активи в експлоатация. Кандидатите могат да придобиват по проекта **единствено активи, които са сред посочените** такива в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1), като за целта трябва да ги включат в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
32.	14.04.2022 г.	Уважаеми госпожи и господа, Имам следните въпроси по настоящата процедура 1. В приложение 18.1 е посочено, че всеки отделен разход от Списъка, който кандидатите предвиждат да бъде придобит по процедурата, следва да бъде посочен от тях в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“. В случай че за въвеждането в експлоатация на активите от Списъка са необходими допълнителни разходи за спомагателни материали за окомплектовка на инвестицията като работеща система и/или монтаж, то същите са допустими за финансиране, като те са предвидени в общата стойност на съответните активи, детайлно описани в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“, и в тази връзка не следва да се посочват отделно. При закупуване на термопомпа възду-вода, за да заработи, като цялостна система за отопление, охлаждане и БГВ, са необходими примерно - изграждане на трасе, буферен съд, бойлер, хидромодул, конвектори и др., Допустимо ли е закупуването със средства по проекта на тези спомагателни материали за окомплектовка, защото референтната цена на W е много ниска? 2. Допустимо ли е изграждане на климатична или вентилационна система, ако такава няма към момента в производственото предприятие? 3. В случай, че има вече положена топлоизолация и PVC / алуминиева дограма на производствената сграда, допустима ли тяхната подмяна, като се кандидатства за ЕНЕРГИЙНО-ЕФЕКТИВНИ ИЗОЛАЦИОННИ СИСТЕМИ В СГРАДИ по т. 22? 4. Допустимо ли е подмяна на вътрешни прозорци и/или врати в производствени помещения? 5. Допустимо ли е залагане на ЕНЕРГИЙНО-ЕФЕКТИВНИ ИЗОЛАЦИОННИ СИСТЕМИ в сградата –вътрешна изолация на стени / тавани?	1. Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос № 9. 2. Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос №5. 3. Условията за кандидатстване не съдържат ограничение относно замяна на дограма, прозорци и/или врати на производствената сграда при спазване на останалите изисквания по процедурата. 4. Допустимо е използването на прозорци и врати към неотопляеми пространства. Характеристиките на прозорците и вратите трябва да са съобразени със заложените изисквания в критериите за енергийно-ефективни изолационни системи в сгради в Приложение 18.1. 5. Допустимо е използването на топлоизолационни системи за външни ограждащи елементи (стени, покриви), вкл. и от вътрешната им страна, както и към неотопляеми пространства. Минималната дебелина на топлоизолационната система трябва да е съобразена със заложените изисквания в критериите за енергийно-ефективни изолационни системи в сгради в Приложение 18.1. Трябва да се има предвид, че използването на вътрешна топлоизолация би могла да доведе до появата на условия, които да причинят плесени и мухъл между външните стени и вътрешната топлоизолационна система.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		6. Посочено е, че следва да се осигури достъп на Управляващия орган до местата, където ще се осъществява проекта, в това число и достъп до информационните системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта. Моля за разяснение какво се има предвид под информационните системи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, тъй като не е посочена дефиниция? 7. В предварителните Условия за кандидатстване от дата 14.03.2022г., раздел 13.1. Допустими дейности беше посочено: „Във връзка с изпълнението на изискването при подаване на финалния отчет бенефициентът следва да представи доказателства за наличието на работеща система за енергиен мониторинг, която обхваща енергопотреблението на всички придобити по проекта материали и оборудване (с изключение на изрично посочените в т.1 на раздела) вкл. в случаите, когато системата е финансирана със собствени средства.“ В окончателните Условия системите за енергиен мониторинг и енергиен мениджмънт са посочени като допустим разход и включени в Приложение 18.1. - Ще проверява ли УО за наличие на система за енергиен мониторинг и данните, които тя предоставя (независимо дали е финансирана по проекта или със собствени средства) при техническото отчитане на проект или в мониторингов период, когато се придобиват активи по проекта? - Бенефициентите имат ли ангажимент да подават информация за своето енергопотребление, ако са придобили със средства по проекта Система за енергиен мониторинг и/или система за енергиен мениджмънт? - Задължително ли е внедряване на система за мониторинг на енергопотреблението, ако се предвижда въвеждане и сертифициране на ISO 50001 със средства по проекта? - Допустимо ли е финансиране на софтуерна платформа и множество контролни точки за всички енергийни потоци в предприятието, ако не се внедрява и сертифицира ISO 50001?	6. Информационните системи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта са тези, които се администрират и поддържат от кандидата/бенефициента по време на изпълнение на проекта и се ползват за счетоводни цели. 7. Условията за кандидатстване и приложенията към тях не съдържат задължително изискване за наличие на работеща система за енергиен мониторинг и ангажимент за подаване на информация за енергопотребление . От друга страна, сред допустимите по процедурата разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване, системи, СМР, представляващи дълготрайни активи и включени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1), са налични Автоматизираните системи за енергиен мониторинг (т. 24), които съответно могат (по преценка на кандидатите) да бъдат заложени за придобиване по проекта. В тази връзка, УО на ОПИК на етап изпълнение ще проверява наличието на система за енергиен мониторинг, единствено когато кандидатът е заявил такава в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“. Не е задължително внедряване на система за мониторинг на енергопотреблението, в случай че се предвижда въвеждане и сертифициране на ISO 50001 със средства по проекта. Автоматизираните системи за мониторинг на енергопотреблението са електронни системи, които записват потреблението на различните видове енергоносители и ресурси за основни технологични процеси и системи в предприятието, като позволяват осъществяването на контрол и вземането на управленски решения относно енергийното потребление, могат да предават и да получават данни посредством форма на електронна комуникация.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		8. За постигане целите на програмата, одобрените кандидати следва ли да докажат или покажат, че са подобрили своята енергийна ефективност - в мониторингов период или при представяне на финален отчет? 9. Защо не е предвидена възможност за задаване на въпроси към Email на УО? ИСУН има заложен лимит от символи, като допълнително се ограничават и нерегистрирани потенциални кандидати!	Техническите решения могат да включват и софтуерна платформа за натрупване и анализ на данни. Информация относно изискванията към Автоматизирани системи за мониторинг на енергопотреблението е налична в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1). 8. Инвестицията по проекта следва да се поддържа в програмния район (България) най-малко три години от окончателното плащане. Съгласно посоченото изискване това не възпрепятства замяната на машини или съоръжения, които са остарели или повредени през този период, при условие че стопанската дейност се запазва в засегнатия регион за съответния минимален период. Дълготрайните активи, придобити със средства по проекта следва да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта; да бъдат амортизируеми; да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум три години. Спазването на горепосоченото задължение на бенефициента ще бъде проверявано от Управляващия орган чрез извършване на проверки на място, включително внезапни, за установяване на обстоятелствата дали съответният актив е доставен, инсталиран, тестван и пуснат в експлоатация, отговаря на техническите спецификации, използва се на определеното място и за пълното и точно изпълнение целите на проекта. Използването на придобитите по проекта активи за период от три години от окончателното плащане следва да е насочено към и да води до подобряване на енергийната ефективност на предприятието.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			9. ИСУН 2020 съдържа цялата информация за процедурата и е създаден специално за поддържане на платформа за мерките, администрирани по оперативните програми и финансирани с европейски средства. В ИСУН 2020 е създадена среда, където кандидатите/ бенефициентите създават профил, подават проектни предложения и отчитат своите проекти, поради което е предоставена възможност и да задават въпроси преди кандидатстване. Няма ограничение в броя на зададените въпроси, като в случай че бъде изчерпан лимита на символите, кандидатът може да зададе два или повече въпроса. От друга страна, регистрацията в системата ИСУН 2020 е опростена и улеснена, като се изисква единствено две имена и адрес на електронна поща.
33.	14.04.2022 г.	В публикуваните за обществено обсъждане Условия за кандидатстване от дата 14.03.2022г., раздел 13.1. Допустими дейности беше посочено: „Във връзка с изпълнението на изискването при подаване на финалния отчет бенефициентът следва да представи доказателства за наличието на работеща система за енергиен мониторинг, която обхваща енергопотреблението на всички придобити по проекта материали и оборудване (с изключение на изрично посочените в т.1 на раздела) вкл. в случаите, когато системата е финансирана със собствени средства.“ В настоящите насоки системите за енергиен мониторинг са посочени като допустим разход и включени в Приложение 18.1, но са премахнати всички споменавания за задължително наличие на система и в Условията за кандидатстване и в Условията за изпълнение. Ще проверява ли УО за наличие на система за енергиен мониторинг и данните, които тя предоставя (независимо дали е финансирана по проекта или със собствени средства) при техническото отчитане на проект или в мониторинговия период?	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос №32, т.7
34.	14.04.2022 г.	Здравейте, бих искала да попитам допустимо ли е по процедурата за подобряване на енергийната ефективност, сградата, в която ще се използват въпросните машини, съоръжения, оборудване, системи и т.н. за подобряване на енергийната ефективност, се ползва от дружеството ни под	Дейностите по процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“ следва да се извършват в сгради, собственост на кандидата или такива, които се ползват чрез договор за наемане/ползване. Договорът за

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		наем? Тази сграда е собственост на управителя на дружеството ни като физическо лице.	наем/ползване следва да покрива продължителността на изпълнението на проекта, както и периода на устойчивост на инвестицията (минимум три години от окончателното плащане по проекта Условията за кандидатстване не поставят изискване по отношение на собственика на наетата сграда
35.	14.04.2022 г.	Здравейте, бихме искали да запитаме, ако кандидата е с код на икономическа дейност 11.01, дали е допустим?	По настоящата процедурата кандидатите следва да развиват своята основна икономическа дейност в сектор С „Преработваща промишленост” съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008). Допълнително съгласно демаркацията с Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа по настоящата процедура за подбор на проекти не могат да получават кандидати, които са: • микропредприятия, по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, осъществяващи инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № I от Договора за създаване на европейската общност (Приложение 4), или с производството на памук, в случай че тези инвестиции се осъществяват на територията на селските райони съгласно определението в т. 8.1. Описание на общите условия от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване. • малки и средни предприятия, по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, осъществяващи инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № I от Договора за създаване на европейската общност (Приложение 4), или с производството на памук, с изключение на хляб, тестени и сладкарски изделия, в случай че тези инвестиции се осъществяват на територията на селските райони съгласно определението в т. 8.1.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			Описание на общите условия от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 5 към Условията за кандидатстване. Сектор С „Преработваща промишленост” включва код по КИД-2008 11.01. „Производство на спиртни напитки“, който не е сред изрично посочените като недопустими, поради което кандидат с тази основна икономическа дейност е допустим, при спазване на всички останали приложими критерии и изисквания по настоящата процедура, включително и тези, посочени по-горе.
36.	14.04.2022 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, бихме искали да Ви зададем следния въпрос: Съгласно чл. 50 на ЗУСЕСИФ процедура за избор с публична покана се провежда при определени условия, за строителство, доставки или услуги. Образецът на Публична покана също разделя обекта на процедурата на три типа - строителство, доставки или услуги. В условията за изпълнение, т. 1. Техническо изпълнение на проектите е упоменато следното „В случаите, когато предвидената стойност за процедура за избор на изпълнител с предмет „доставки или услуги“, в т.ч. съфинансирането от страна на бенефициент, без данък върху добавената стойност е равна или по-висока от 273 812 лв. без ДДС, бенефициентите прилагат реда за провеждане на процедура на избор на изпълнител чрез публична покана по реда на ЗУСЕСИФ и ПМС 160/01.07.2016 г.“ При така формулираното условие, Управляващият орган въвежда правила само и единствено при процедури за избор на изпълнител с предмет „доставки или услуги“. Точка 22 от Списъка с допустимите инвестиции, а	Съгласно т. 14.2. Допустими разходи от Условията за кандидатстване допустими по процедурата са разходи за **придобиване на** машини, съоръжения, оборудване, системи, СМР, представляващи дълготрайни активи, включени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1). В рамките на допустимите разходи ще бъдат финансирани единствено разходи, представляващи дълготрайни активи съгласно стойностния праг на същественост, определен в чл. 50, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, т. 1, буква г) от ЗКПО. Обстоятелството ще се проверява на етап изпълнение. На практика, когато се предвижда СМР, то същите са допустими за финансиране, като те са заприходени като дълготрайни активи, поради което по процедурата са допустими като дейности единствено доставки на тези активи (вкл. СМР, монтаж, окомплектовка и др.) и услуги (консултантски услуги за въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт в предприятията съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO 50001 (Energy Management Systems)/EN ISO 50001). Прагът от 273 812,00 лева за провеждане на процедура за избор с публична покана е приложим спрямо общата стойност на

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		именно Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради представлява СМР, но в Условията за изпълнение се съдържат указания единствено за процедури с обект доставки или услуги . Моля за информация как се извършва изборът на изпълнител при инвестиции с обект СМР? Приложим ли е прагът от 273 812,00 лева за провеждане на процедура за избор с публична покана при условие, че обектът на процедурата не е доставка или услуга, а СМР? Благодаря, предварително!	съответния актив, която включва стойността на СМР, монтаж, окомплектовка и др.
37.	14.04.2022 г.	"Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“, бихме искали да Ви зададем следния въпрос: В Приложение 18.2 Заявени активи, раздел 22 Изолационни системи са описани възможни инвестиции с референтна стойност за Топлоизолационни системи от сандвич панели за външни стени и подове към външен въздух и Топлоизолационни системи от сандвич панели за покриви. В таблица Минимални технически критерии към топлоизолационната система и нейните компоненти са изведени единствено минимални технически характеристики за „Топлоизолиране на външни стени към външен въздух със сандвич панели с топлоизолация PUR (полиуретан) или PIR (полиизоцианурат)“ ≥ 60 мм., като не се споменават сандвич панели за покриви. В Приложение 18.1 Списък на допустимите категории активи също не са уточнени изрични минимални характеристики по отношение на топлоизолационни системи от сандвич панели за покриви. Моля за информация изискването за ≥ 60 мм. минимална дебелина на топлоизолационната система, отнася ли се и до топлоизолационни системи от сандвич панели за покриви. В случай че не е приложимо моля за	Кандидатите могат да придобиват по проекта **единствено активи, които са сред посочените** такива в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1), като за целта трябва да ги включат в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“. Съответно в Приложение 18.2„Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“, sheet 22 “Изолационни системи“ в клетка D4 и G4 е посочена минималната дебелина на топлоизолационната система „за топлоизолиране на външни стени, подове към външен въздух и покриви“ и тя трябва да е ≥ 100 мм. 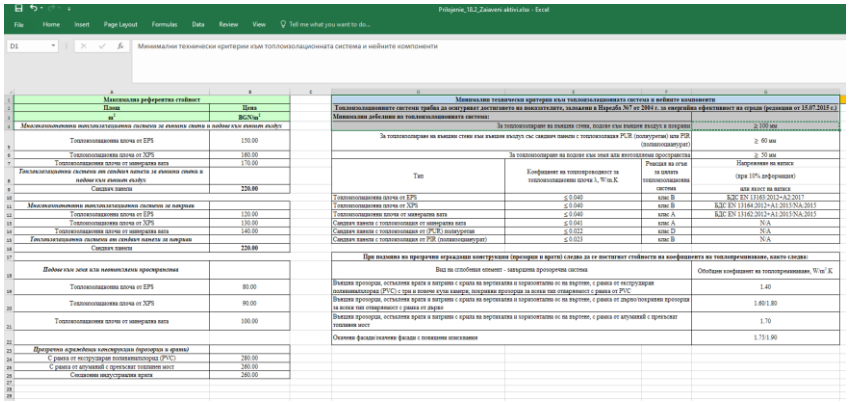

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		информация за минималната дебелина на топлоизолационните системи от сандвич панели за покриви? Благодаря, предварително!	
38.	15.04.2022 г.	Уважаеми УО, Във връзка с поместените в списъка технически параметри по отношение на енергийно-ефективни изолационни системи в сгради и по-конкретно „обобщен коефициент на топлопреминаване на завършени прозоречни системи“, бих искал да попитам дали закупуваните материали следва да отговарят точно на посочените стойности на този коефициент, тъй като са дадени точни стойности и не е дадена опция повече или по-малко. За тези прозоречни системи биха могли да се закупят материали с по-добри от посочените параметри (съответно по-енергийноефективни). Ще приемате ли за допустимо закупуването на материали с по-добър обобщен коефициент на топлопреминаване от посочените в списъка?	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос №10, т. I.2 и Въпрос №12, т.II.
39.	15.04.2022 г.	Здравейте, Моля за разяснение по следното: По процедурата желая да закупя компресор и изсушител на сгъстен въздух. Номиналната мощност на основния двигател на компресора ще бъде 23kw. При опит за попълване на приложение 18.2 Заявени активи за изсушителя/адсорбционен с оптимизирани цикли/, се попълва автоматично за референтни параметри/колони 5 и 6/ мерна единица номинална мощност на основния компресор в kw. Какво следва да се попълни като стойност в колона 3 и в колона 9 за номинална мощност на основния компресор? Адсорбционният изсушител с оптимизирани цикли няма компресор. Като стойност за номинална мощност на основния компресор следва да се попълни мощността на компресора, който ще осигурява сгъстен въздух за изсушаване/в случая в колона 3 - 5.6 до 25 и в колона 9 - 23kw/ или се има предвид нещо друго? С уважение:	Кандидатите могат да придобиват по проекта **единствено активи, които са сред посочените** такива в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1), като за целта трябва да ги включат в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“. В случай че желаете да придобиете компресор, то в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“ от падащото меню на Колона 1 следва да изберете желания актив, от падащото меню на Колона 2 следва да се отбележи желаната спецификация, а от падащото меню на Колона 3 приложимия диапазон (в описания пример 5.6÷25 kW), а в колона 9 точната стойност на номиналната мощност на основният двигател (в описания пример 23 kW). Детайлни инструкции за попълване на Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“ са предоставени в Приложение 18.3 „Примерни указания за

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
			попълване на Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“.
40.	15.04.2022 г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговор на следния въпрос по процедурата: Кандидат планира реализация на мярка съгласно т. 22 от Списъка на допустимите категории активи, а именно полагане на топлинна изолация на стени и на покрив със сандвич панели. Моля да поясните кое е приложимото изискване за минимална дебелина на топлоизолационната система в случая: • За топлоизолиране на външни стени, подове към външен въздух и покриви ≥ 100 мм; И/ИЛИ • За топлоизолиране на външни стени към външен въздух със сандвич панели с топлоизолация PUR (полиуретан) или PIR (полиизоцианурат) ≥ 60 мм; Предвид, че в изискването ""за топлоизолиране на външни стени към външен въздух със сандвич панели с топлоизолация PUR или PIR >/= 60 мм"" не е уточнено, че е приложимо при изолиране на покриви, въпреки че те по своята същност представляват външна стена към външен въздух.	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос №37.
41.	15.04.2022 г.	Ние сме малко предприятие, което се занимава с производство и предвиждаме да преместим базата си в съседна сграда, която вече сме наели с дългосрочен договор. Собственикът на сградата, в която искаме да преместим производството си, в момента извършва ремонт тип реконструкция, който е стартирал след надлежно издадено Разрешение за строеж. Сградата разполага с издаден акт 16 и собственикът притежава Нотариален акт за собственост на земята и сградата. Желанието ни е да участваме в процедурата за смяна на дограма, окачена фасада и топлоизолация на описаната по-горе сграда.	Недопустими по настоящата процедура са дейности, свързани с изпълнение на СМР на **сгради, които не са въведени в експлоатация**. В случай че кандидатът ползва сграда, която е в експлоатация – има издаден Акт Образец 16, то строително-монтажни работи биха били допустими за подкрепа по настоящата процедура единствено по отношение на частта на сградата, която е в експлоатация, но не и по отношение на частта, която е/ще бъде обект на преустройство, и реконструкция, т.е. същите не са приключили и не е издадено удостоверение за въвеждане в експлоатация на преустройството.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		В тази връзка имаме следните въпроси относно допустимостта на дейностите и разходите: - Ако към момента на подаване на финален отчет реконструкцията на сградата не е приключила и производствената ни дейност все още не е пренесена там, извършените разходи за дограма и топлоизолация ще бъдат ли признати за допустими? - Как следва да се тълкуват описаните в условията за кандидатстване недопустими разходи, а именно: ""дейности, свързани с изпълнение на СМР на сгради, които не са въведени в експлоатация""? Дали се има предвид наличие на документ Акт 16/Нотариален акт за сградата или наличието на физическото производство на фирмата в самата сграда?	За да са допустими по настоящата процедура дейностите, свързани с изпълнение на СМР, съответната (част от) сграда трябва да е в експлоатация към момента на стартирането на тези дейности Изискването „дейности, свързани с изпълнение на СМР на сгради, които не са въведени в експлоатация" е насочено към статута на сградите, където се извършват дейностите по проекта. По отношение на придобитите по проекта активи следва те да са доставени, инсталирани, тествани, пуснати в експлоатация, да отговарят на техническите спецификации и да се използват на определеното място за пълното и точно изпълнение на целите на проекта (подобряване на енергийната ефективност на предприятието), съгласно административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
42.	15.04.2022 г.	Здравейте, допустимо ли е по процедурата да се закупи азотен генератор за производствено ни предприятие, тъй като той е алтернатива на централизираните доставки за газ. Поради Ковид кризата доставчиците на газ произвеждат приоритетно кислород и намалиха доставките на азот към производствените предприятия, което поставя в зависимост производствените предприятия. При закупуване на азотен генератор се намалява зависимостта от енергийните доставки, защото газовите фирми в момента нямат капацитет да захранват с технически газ производствата.	Кандидатите могат да придобиват по проекта **единствено активи, които са сред посочените** такива в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1), като за целта трябва да ги включат в Приложение 18.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи“. По настоящата процедура не могат да се придобиват активи, **включително азотен генератор**, които не са посочени в Списъка на допустимите категории активи (Приложение 18.1) или активи, които не отговарят на заложените минимални технически критерии.
43.	15.04.2022 г.	Здравейте, допустимо ли е по процедурата да се закупи азотен генератор за производствено ни предприятие, тъй като той е алтернатива на централизираните доставки за газ. Поради Ковид кризата доставчиците на газ произвеждат приоритетно кислород и намалиха доставките на азот към производствените предприятия, което поставя в зависимост производствените предприятия. При закупуване на азотен генератор се намалява зависимостта от	Моля, запознайте се със становището на УО на ОПИК по Въпрос № 42.

№	Дата на получаване	Данни на подателя (име и/или ел. поща) / Въпрос	Разяснения от УО
		енергийните доставки, защото газовите фирми в момента нямат капацитет да захранват с технически газ производствата."	
44.	15.04.2022 г.	Здравейте, Във връзка с възможността за реализиране на дейности, свързани с изпълнение на СМР на сгради, които не са собственост на предприятието-кандидат, освен при наличие на договор за наем/ползване, покриващ продължителността на изпълнението на проекта, както и периода на устойчивост на инвестицията (минимум три години от окончателното плащане по проекта) - моля да дадете разяснения при хипотеза, в която СМР се извършва в сграда, която се използва на основание договор за наем, как следва тези разходи да се осчетоводят в резултат на реализацията на проект по обявената процедура. В общия случай от счетоводна гледна точка извършването на СМР на сграда увеличава нейната стойност като ДМА със стойността на извършените подобрения. Как се осчетоводяват СМР на сграда, която не е собственост на предприятието-кандидат?	Съгласно чл. 51, ал. 1, т. 3 от ЗКПО начислените суми в резултат на стопански операции, водещи до увеличаване на икономическата изгода от наети или предоставени за ползване дълготрайни активи представляват данъчни дълготрайни нематериални активи; тези суми не формират данъчен дълготраен материален актив. В допълнение, извършеното подобрение върху нает актив не води до придобиване на собственост върху подобрението, а само дава право на ползване върху него съгласно срока и другите условия по договора за наем. Това произтича от нормата на чл. 92 от Закона за собствеността. По тази причина разходите за подобрения, които в повечето случаи, имат характер на дълготрайни материални активи, не се отчитат от наемателя като собствени дълготрайни материални активи, а като дълготрайни нематериални активи, тъй като наемателят притежава само право на ползване.
45.	15.04.2022 г.	Здравейте, Бихте ли могли да предоставите разяснение относно т.15 "Помпи". Конкретно - изискването за вградено електронно управление би ограничило помпите само до циркулационни помпи (и то само определени видове циркулационни помпи), докато описанието на точката изглежда предназначено за много по-широк набор от помпи. Въпросното изискване, за вградено електронно управление, за всички помпи ли важи или е възможно помпи, които не са циркулационни, да използват външно, а не вградено, електронно управление?	Изпълнението на всички заложени критерии в раздел „Помпи“ на Приложение 18.1 се отнася за всички видове циркулационни помпи. За други видове помпи, съгласно Регламент (ЕС) 2019/1781 на Комисията от 1 октомври 2019 година за определяне на изисквания за екопроектиране на електродвигатели и регулатори на честотата на въртене съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, за изменение на Регламент (ЕО) № 641/2009 по отношение на изискванията за екопроектиране за безсалникови автономни циркулационни помпи, вградени в продукти, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 640/2009 на Комисията, се изисква изпълнението на изискването за Стандарт за енергийна ефективност на двигателя ≥ IE3, IE4 или IE5. В този случай е допустимо електронното управление да бъде външно.